

Tampereen kaupunkiseudun rakenneseuunnitelma 2030

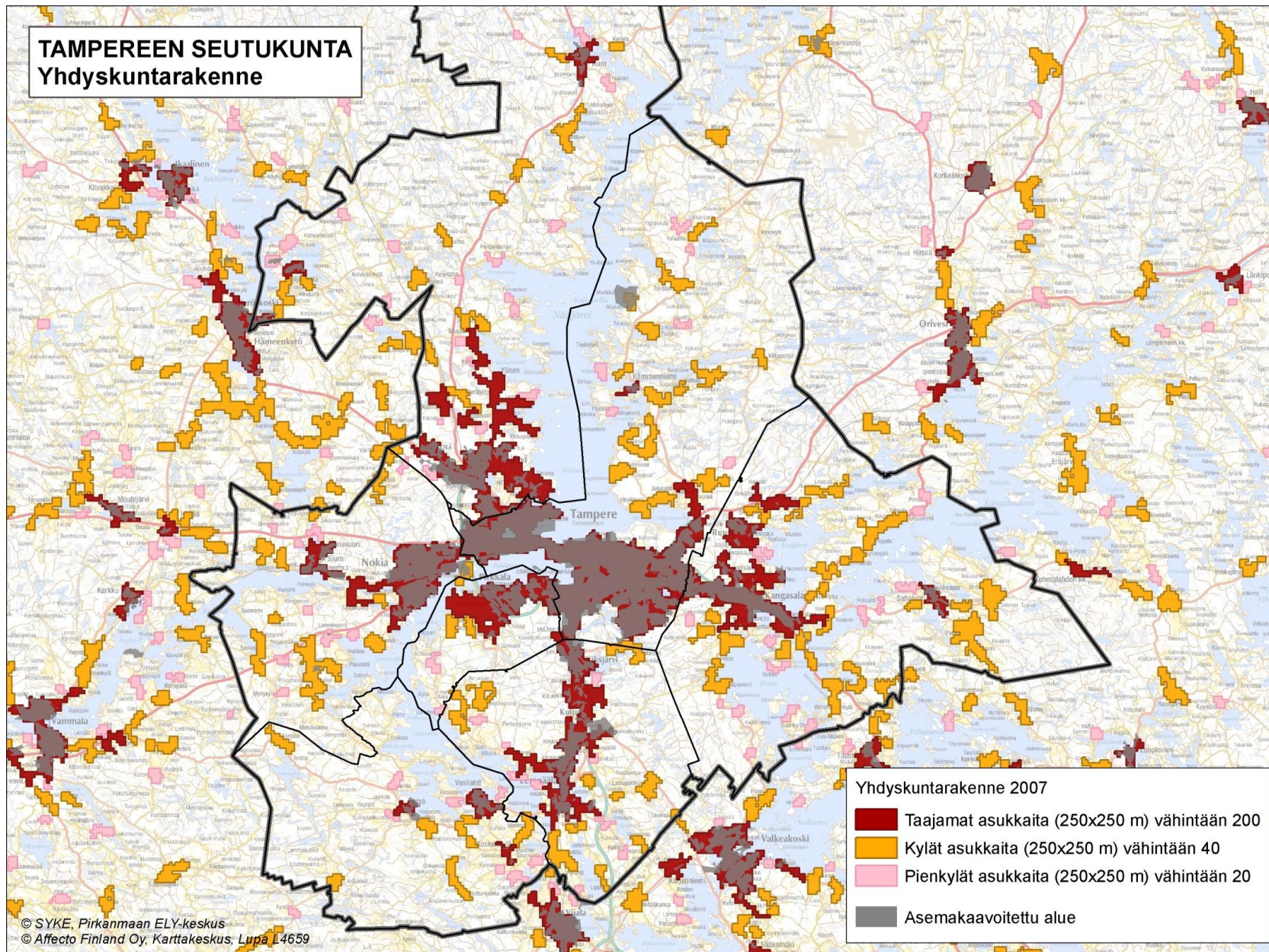
MAL-verkoston ja KARA-verkoston
yhteistapaaminen 20.4.2010

Auli Heinävä

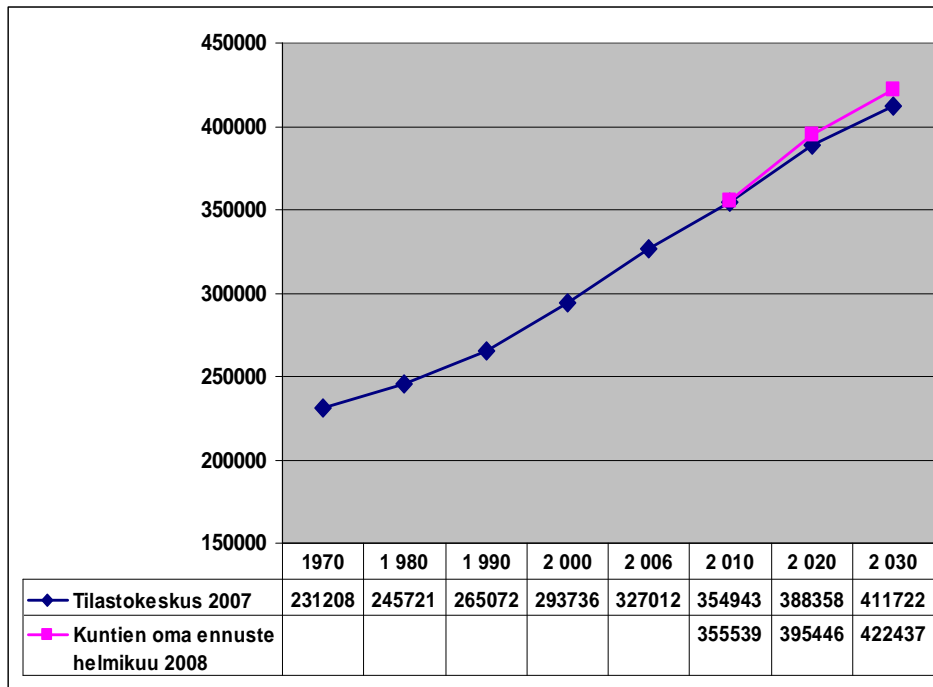
Haaste

Yhdyskuntarakenteen kehitys, Pirkanmaan ELY-keskus

Väestön kasvu

+ 90 000

vuoteen 2030
mennessä

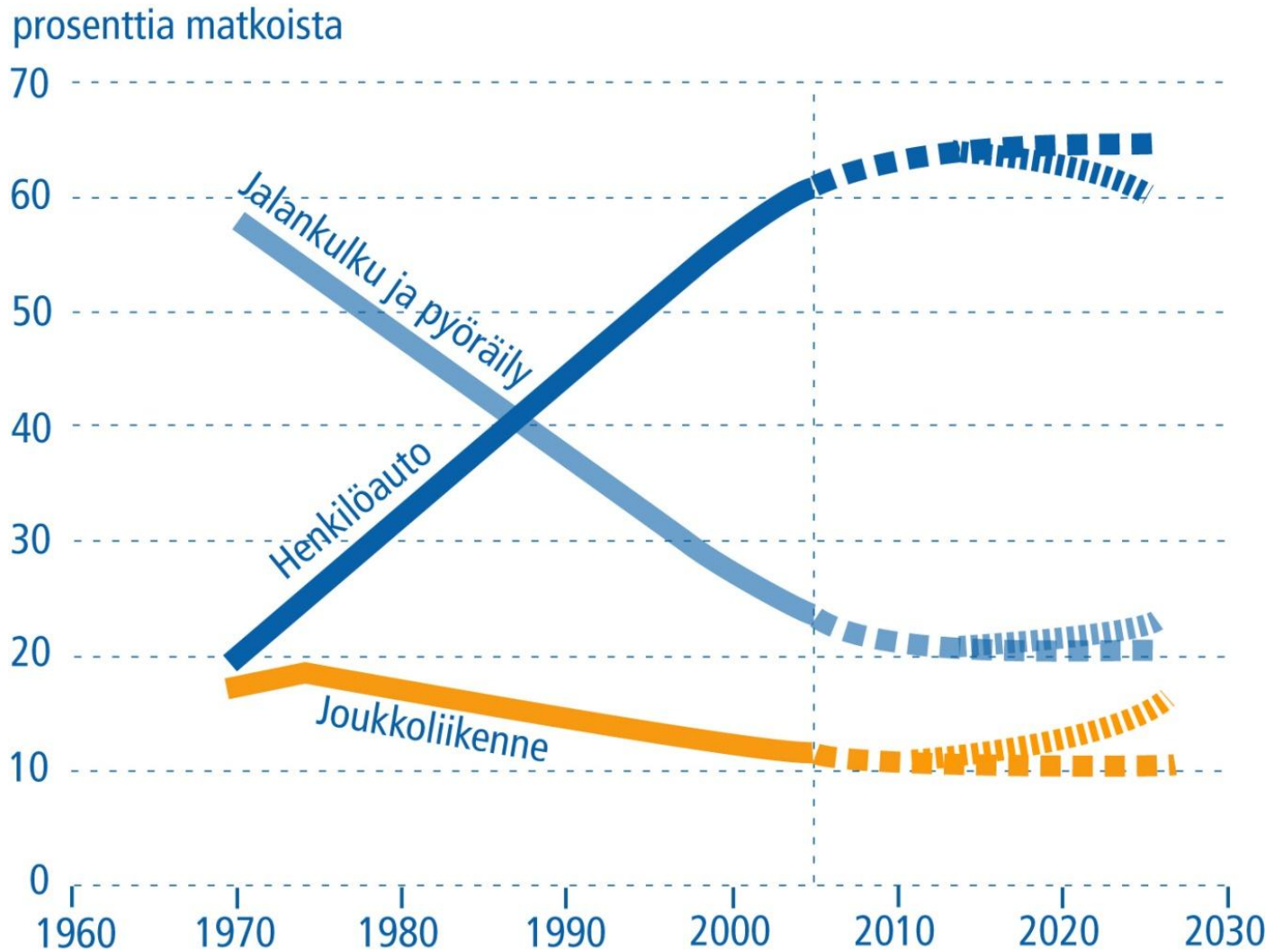

Yhdyskuntarakenteen kehittämisen tavoitteet – haasteisiin vastaaminen

1. Väestön kasvuun varaudutaan
 2. Yhdyskuntarakennetta tiivistetään
 3. Keskustoja kehitetään
 4. Asuntotuotannon monipuolisuutta lisätään
 5. Liikkumisen tapoja uudistetaan
 6. Elinkeinoelämän kasvua tuetaan
 7. Palvelujen saatavuutta yli kuntarajojen parannetaan
- Ø **kestävän kasvun kriteerit**
- Ø **Ilmastonmuutoksen hillitseminen**

Liikenteen visio

Määrälliset tavoitteet 2030

- Kaupunkiseudulla 435 000 asukasta, n. 90000 asukasta nykyistä enemmän.
- Kaupungistuminen Suomessa kiihtyy. Seudun kasvusta 50 % ja rakentamisesta 60 % Tampereelle.
- Kasvun ja väljyyskehityksen seurauksena uusia asuntoja rakennetaan yli 70 000. Päiväkoteja, kouluja ja terveystalouksia.
- Valtaosa asumisesta uusille ja merkittävästi täydennettäville asuinalueille, haja-rakentamista vähennetään asteittain.
- Elinkeinorakenne uudistuu, tilaa yli 60 000 uudelle työpaikalle.
- Kasvu lisää myös liikkumista.

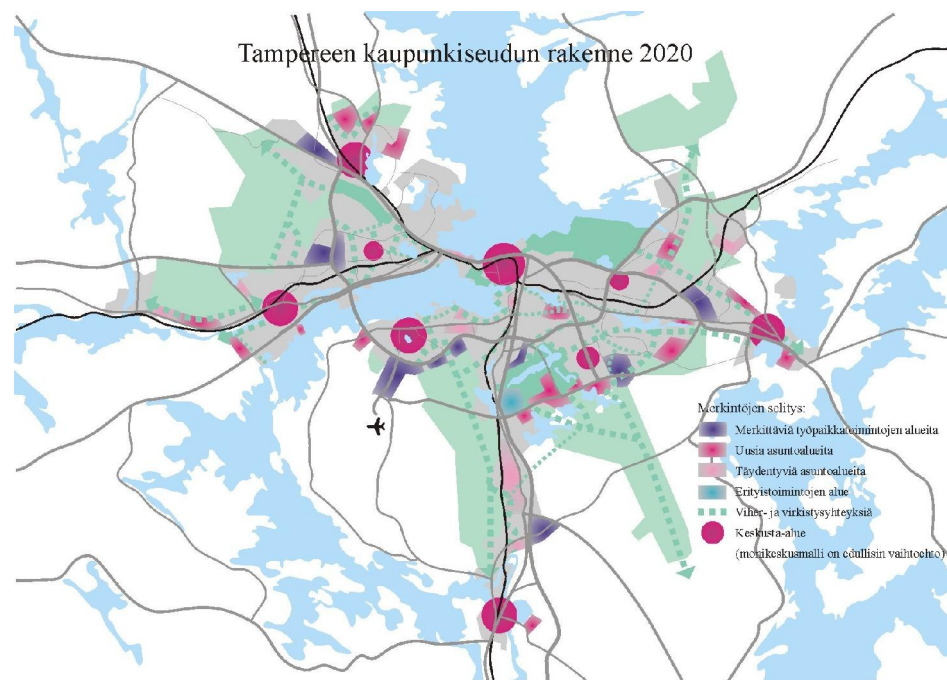
Laadulliset tavoitteet 2030

- Arjen sujuvuus: palvelujen käyttömahdollisuus yli kuntarajojen, toimintojen hyvä saavutettavuus, rakenteen ja palvelujen esteettömyys.
- Vakaa toimintaympäristö: yrityksille viesti maankäytön tahtotilasta, riittävät aluevaraukset ja hyvä logistiikkaympäristö
- Energiatehokkuus: edelläkävijyys ilmaston-muutoksen hillinnässä, energiatehokas asuminen, uudet liikkumisen tavat.
- Tehokas joukkoliikennematkaisu.
- Ei hankesuunnittelua, vaan kokonaisvaltaista kaupunkisuunnittelua.

Lähtötilanne

- Seutustrategia 2005, kuntayhtymä 2006
- Paras kaupunkiseudun yhteistyösuunnitelma 2006-2007
- Voimassa ja vireillä olevat kuntien kaavat ja niiden merkitys – kuntien maankäytön kehityskuvat

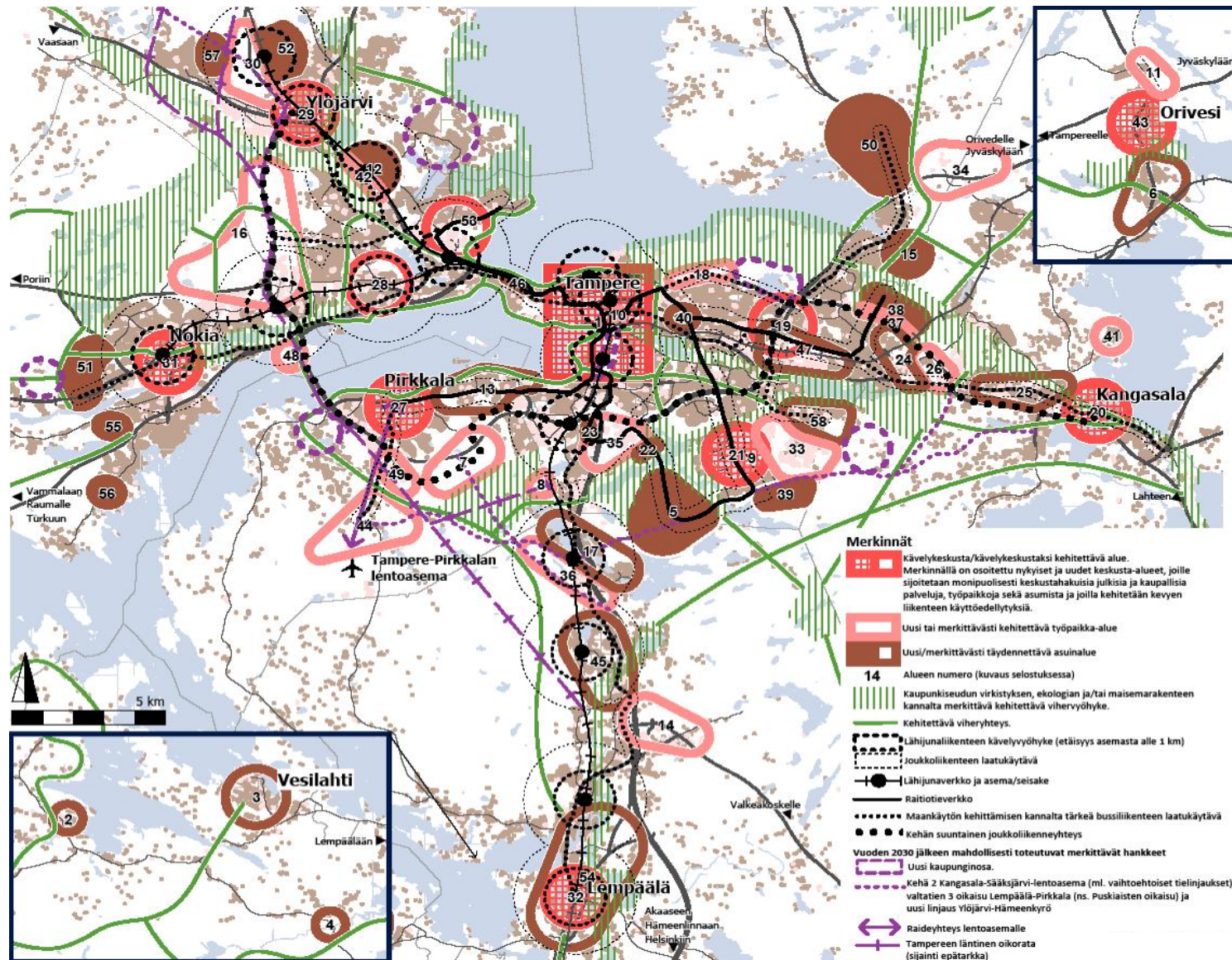
Ratkaisu

Yhdyskuntasuunnittelun hankekokonaisuus 2030

Seutuhallituksen päätös 24.3.2010

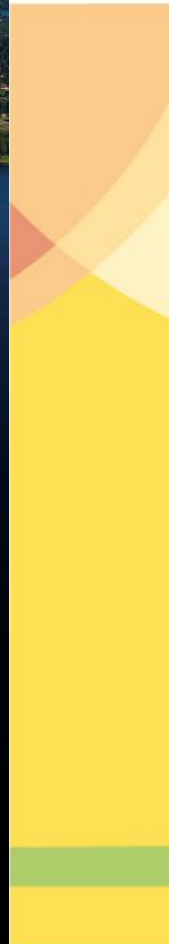
Kangasala

Kangasalan asukasmäärä vuonna 2030 on yhteensä 38 700 asukasta, asukasmäärän kasvu on vuodesta 2008 11 000 asukasta, joita varten tarvitaan asutuskuntien koon pienenemisestä johtuva väljyyskasvu eli sisäinen muutto huomioiden yhteensä 6900 asuntoa. Uusien ja tiivistyvien alueiden asukasmäärän lisäyksessä on väestönkasvun lisäksi otettu huomioon väljyyskasvun edellyttämä rakentamistarve, joten alueiden asukasmäärät yhteensä ovat merkittävästi suuremmat kuin kunnan väestönkasvu.

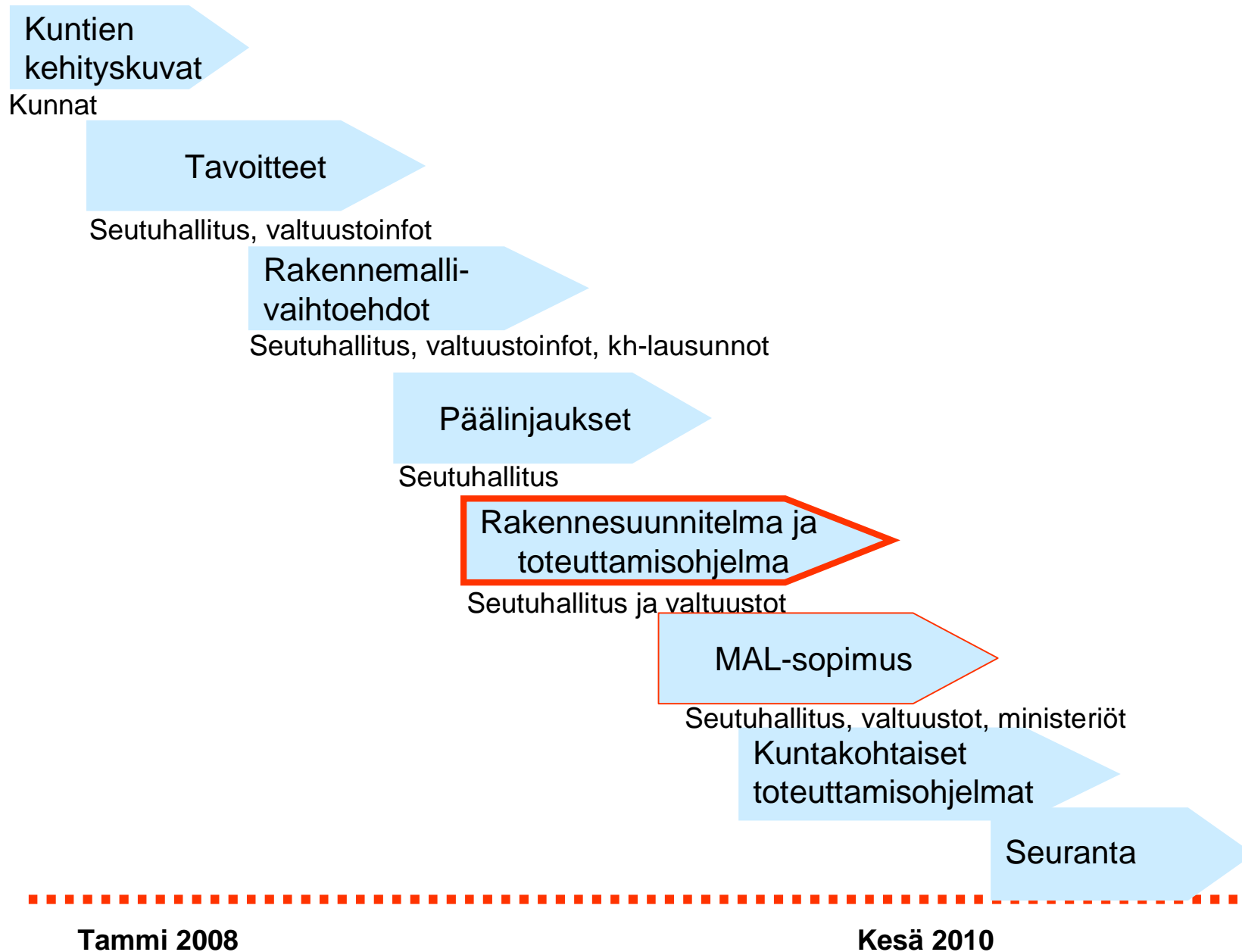

Alue	Maankäytön kehittämisen toimenpiteet	Alueen asukasmäärän lisäys -2019	Alueen asukasmäärän lisäys 2020-30	Uudet työpaiikat	Joukkoliikenteen kehittämisen toimenpiteet -2019	Joukkoliikenteen kehittämisen toimenpiteet 2020-30
20 Kangasala, keskusta	Kuntakeskusta täydennetään tiiviillä pien- ja kerrostalorakentamisella.	1500	1000	500	Bussiliikenteen laatukäytävän kehittäminen	
24 Vatiala	Asuinalueita täydennetään tiiviillä ja väljällä pientalorakentamisella.	1000	750		Bussiliikenteen laatukäytävän kehittäminen	
25 Suorama-Pikonkangas	Asuinalueita täydennetään tiiviillä ja väljällä pientalorakentamisella.	1000	1000		Bussiliikenteen laatukäytävän kehittäminen	
26 Lentola	Kehitettävä toimitila- ja tilaa vaativan kaupan alue.			500	Bussiliikenteen laatukäytävän kehittäminen	
34 VT 9 varsi, Tarastjärvi (*)	Uusi/kehitettävä ympäristöhäiriöitä aiheuttavan tuotantotoiminnan alue, kierrätys ja ympäristöteknologia.			2500 (*)		
37 Lamminrahka	Uusi toimitila-alue.			600	Bussiliikenteen laatukäytävän kehittäminen	Uusi raitiotie
38 Lamminrahka (**)	Uusi asuinalue, kerrostalorakentamista sekä tiivistä ja väljää pientalorakentamista.	500 (**)	5000 (**)		Bussiliikenteen laatukäytävän kehittäminen	Uusi raitiotie
41 Pikonlinna	Kehitettävä hyvinvointipalvelujen alue.	750	200	400		

Sitouttamisprosessi

Suunnitteluprosessi

Työseminaarit jokaisessa osavaiheessa

- Työryhmien yhteiset työpäivät
 - Konsultit alustivat ja tekivät pohjaesitykset
 - Kuntien ja eri sektoreiden edustajien sekoittaminen ryhmätöissä, joissa revitettiin
- Seutuhallituksen ja kuntajohtajien yhteiset työseminaarit
 - Kuntien luottamushenkilöiden ja kuntajohtajien sekoittaminen ryhmätöissä, joissa revitettiin
- Jokainen työvaihe päätettiin: mara à KJK à SH

Valmistelu- ja päätöksentekokoneisto

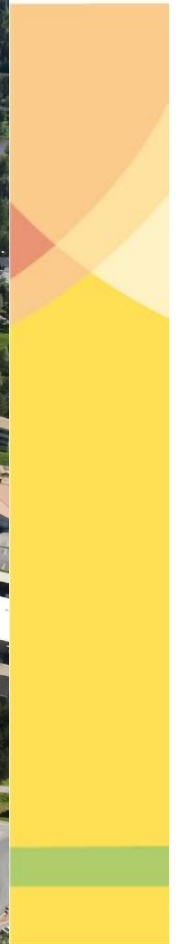
- Seututoimisto
- Konsultit
- Työryhmät: Mara, Aspol, Ilstra ja TASE
- Kuntajohtajakokous ja seutuhallitus

Viestintä

Luottamushenkilöiden sitouttaminen

Suunnitelman sisältö

Rakennemallin päälinjaukset

- SH:n hyväksymät tavoitteet
- Vaihtoehtovaiheen tulokset
- Väli raportista saadut kuntien ja sidosryhmien lausunnot

- Kasvu ohjataan keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille
- Elinkeinojen kehittämistä tuetaan sijaintistrategian kautta
- Liikennejärjestelmää kehitetään yhdistelmäratkaisun suuntaan
- Viherverkkoa kehitetään
- **Rakennemallin toteuttamista ohjataan ja seurataan**

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Yhdyskuntarakennetta tiivistetään

- Rakennetta eheytetään ja tiivistetään
 - tiivistetään nykyisten taajamien ja keskusta-alueiden maankäyttöä
 - vahvistetaan joukkoliikennekäytävien maankäyttöä ja sijoitetaan tiivistä asutusta, kaupan alueita, palveluja ja toimistotyöpaikkoja joukkoliikennevyöhykkeille
 - parannetaan haja-asutuksen hallintaa
- Arjen sujuvuutta edistetään
 - lomitetaan asumisen, palvelujen ja työpaikkojen toimintoja
 - luodaan viihtyisää ja esteetöntä kävely- ja pyöräily-ympäristöä
 - parannetaan seudun eri toimintojen saavutettavuutta

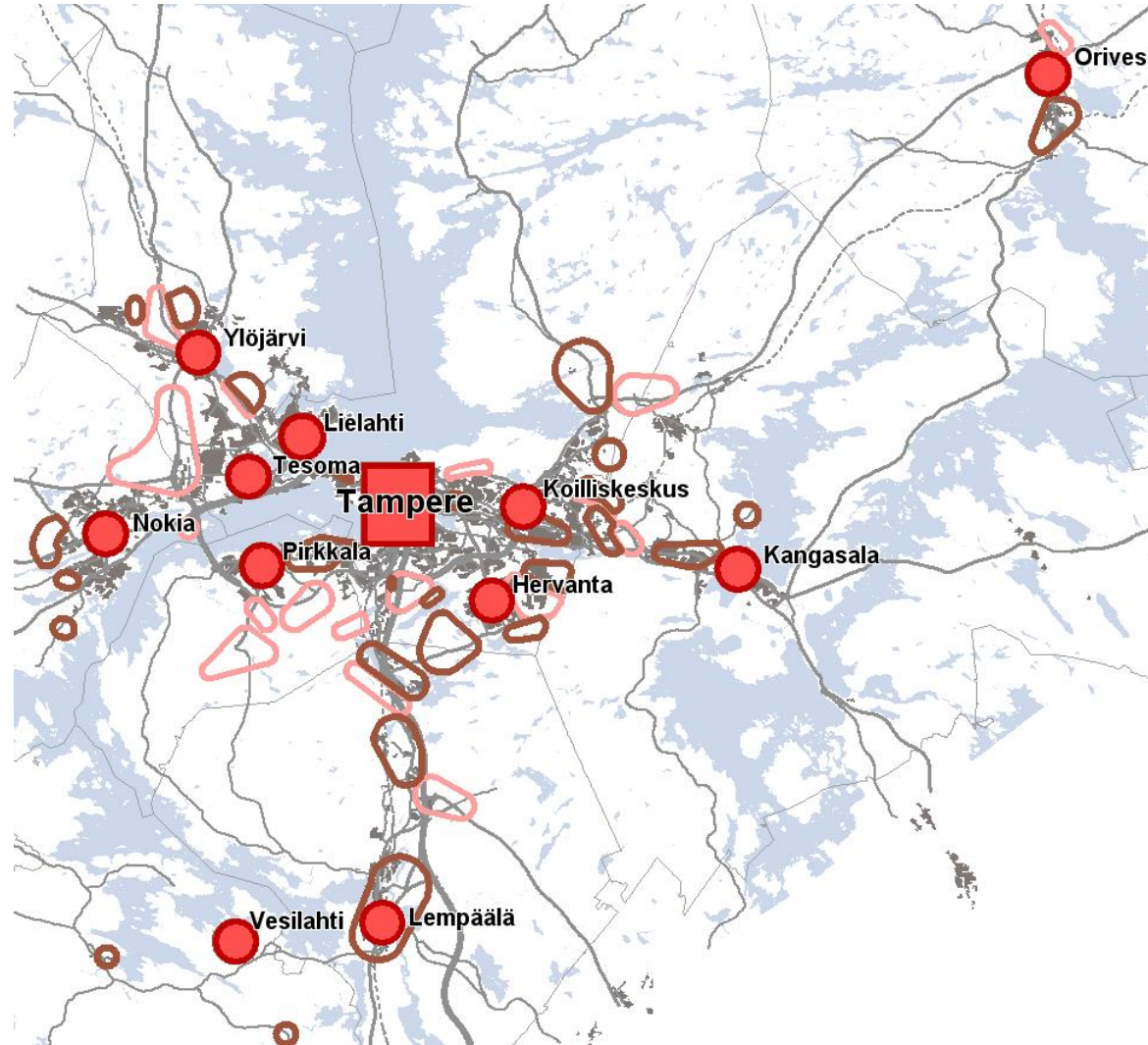
Keskustoja kehitetään

- Keskustoja elävöitetään ja niiden vetovoimaisuutta kehitetään
 - Päivittäin käytettäviä kaupallisia palveluja ohjataan kaupunkien ja kuntien keskustoihin
 - Keskusta-asumisen tarjontaa lisätään
 - Keskustoihin sijoitetaan toimistoja
 - Tilaa vievä kauppa ohjataan keskitetysti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle
 - Uusia keskustojen ulkopuolisia kaupan suuryksiköitä ei maakuntakaavassa varattujen lisäksi osoiteta

Eheyttävä keskusverkkoratkaisu

- Kunta-keskukset
- Alakeskukset
- Asemanseudut
- *Arjen sujuvuus & paikkojen saavutettavuus!*

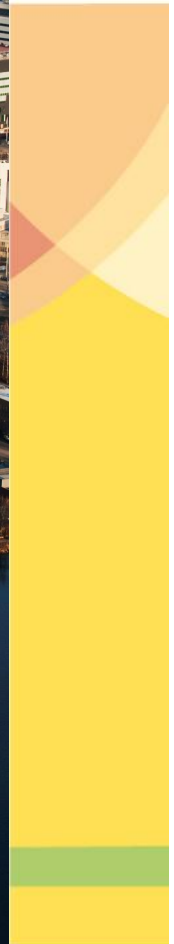

Liikkumisen tapoja uudistetaan

- Joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen osuuksia lisätään
- Henkilöautoliikenteen osuuden kasvu pysäytetään
- Raideliikennettä kehitetään
- Joukkoliikenne järjestetään tehokkaasti ja matkaketjuja sujuvoitetaan
- Luodaan mahdollisuuksia liikkumistarpeen vähentämiseen
- Lentoliikenteen edellytyksiä kehitetään

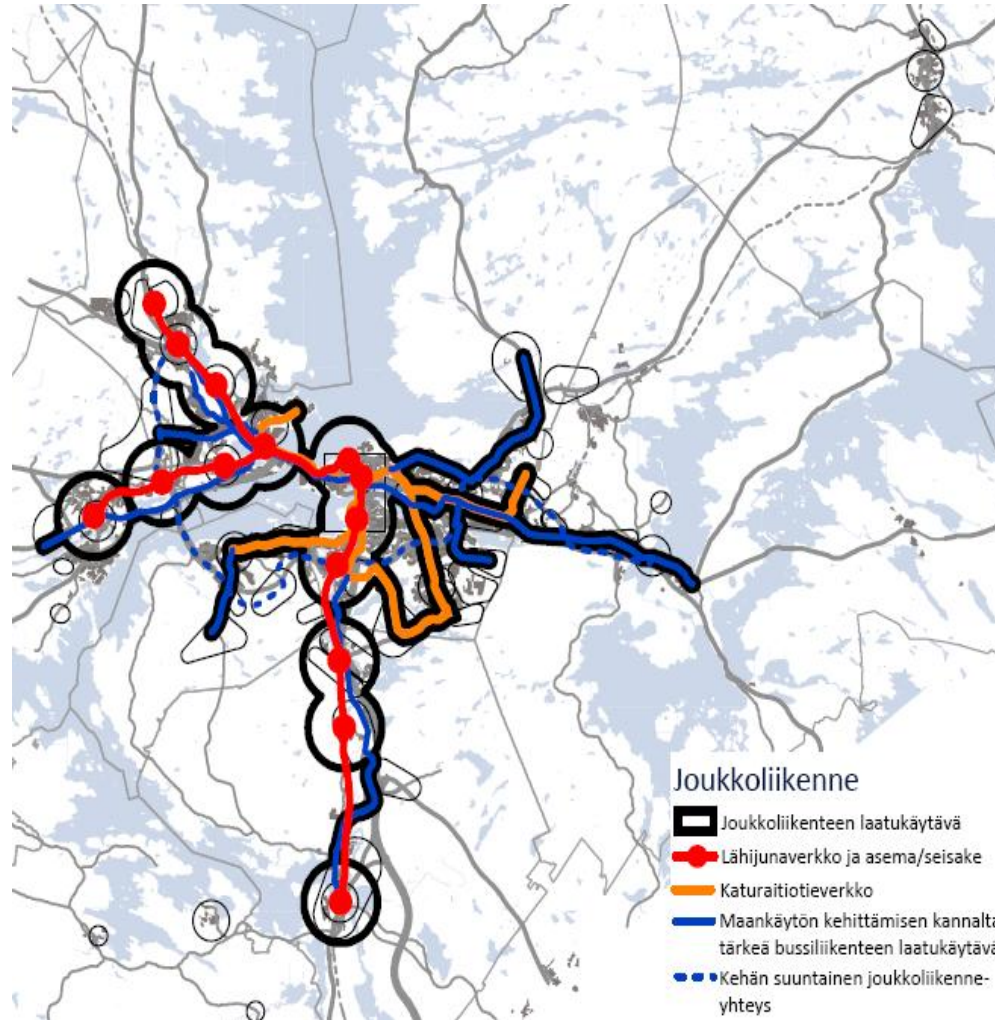

Tarvitaan tehokkaampia jkl-välineitä ja kävelyolosuhteiden parantamista keskustoissa.

Joukkoliikenteen ratkaisu

- Lähijunaliikenteen suunnat
 - Lempäälä
 - Nokia
 - Ylöjärvi
- Kaupunkiraitiotieverkko
 - Lentävänniemi-Lielähti-Tampereen keskusta-Hervanta-Vuores-Tampereen keskusta
 - Tampereen keskusta-Hankkio-Lamminrahka
 - Tampereen keskusta-Pirkkala
- Bussiliikenteen laatukäytävät
 - Tampereen keskustasta Nurmi-Sorilaan, Kangasalle, Lempäälään, Nokialle ja Ylöjärvelle
 - Pirkkalasta lentokentälle
 - Kehän suuntainen joukkoliikenneyhteys

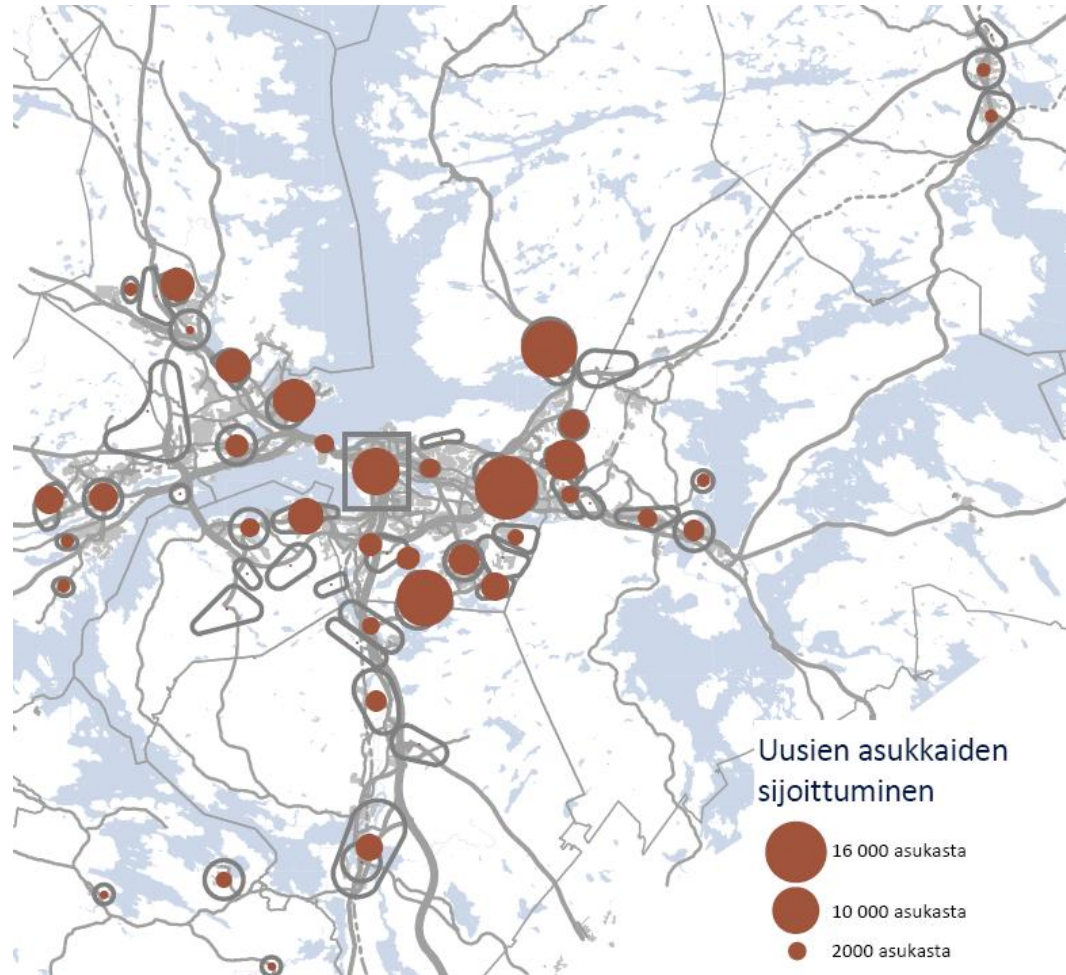
Asuntotuotannon monipuolisuutta lisätään

- Asuntotuotannossa varaudutaan 90 000 asukkaan väestönkasvuun. Huomioidaan myös väljyyskehitys.
- Asuntojen hallintamuotojen ja talotyyppien vaihtoehtoja lisätään
- Sosiaalinen asuntotuotanto toteutetaan yhteisvastuullisesti seudulla
- Parannetaan asumisviihtyvyyttä kehittämällä seudullista ja paikallista viherverkostoa
- Suositetaan maankäyttöä, joka mahdollistaa energiaa säästäviä ratkaisuja

Asumisen ratkaisu

- Kangasala
 - Lamminrahka
- Lempäälä
 - keskusta
- Nokia
 - Keskusta
 - Harjuniitty
- Pirkkala
 - Naistenmatkantie
- Tampere
 - Hankkio
 - Vuores
 - Nurmi-Sorila
 - keskusta
 - Lielähti
- Ylöjärvi
 - Kirkonseutu
 - Mäkkylä-Teivaala

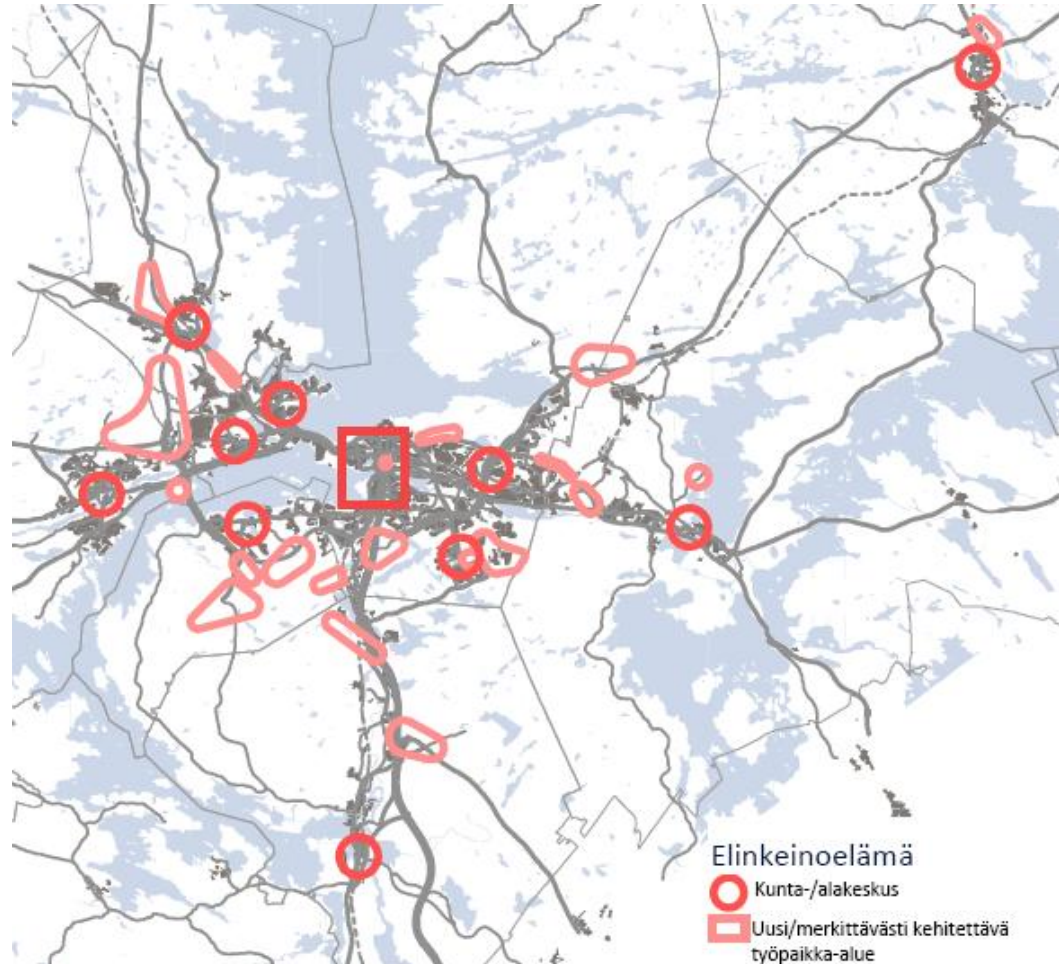
Elinkeinoelämän kasvua tuetaan

- Toteutetaan kilpailukykyinen seudullinen yritysaluekokonaisuus
 - Työpaikka-alueita varataan määrällisesti riittävästi, sijainniltaan hyviltä paikoilta sekä laadultaan monipuolisesti erilaisiin tarpeisiin
 - Logistisesti parhaat alueet varataan toiminnoille, jotka aiheuttavat suuria ihmis- tai tavaravirtoja
 - Suunnittelussa otetaan huomioon yritysten muuttuvat tarpeet ja laajenemismahdollisuudet
- Rakennesuunnitelmassa on sijoitusratkaisuja laskennallisesti jopa 60 000:lle työpaikalle.
- Luodaan mahdollisuuksia uuden liiketoiminnan ja uusien elinkeinojen syntyyn

Elinkeinoelämän kasvua tuetaan

- Kunta- ja alakeskukset: työvoimavaltaisten, tieto-, osaamis- ja palvelu-valtaisten työpaikkojen alueita
- Liikenneyhteyksien varsille (kehätiet, valtatie, lentoasema): ympäristöhäiriöitä aiheuttavat, raskaat ja tilaa vaativat kaupan ja tuotannon toiminnot, logistiikkaa palvelevat sekä ei-työvoimavaltaiset toiminnot

Keskustavetoisia työpaikkoja lisää kantakaupunkiin: osaamisintensiivistä, palveluita.

Kuva: Vallas

Peruspalvelujen tarve seudulla

- Kaupunkiseudulla tarvitaan väestöennakoinnin mukaisesti vuonna 2015 noin 30 uutta **päivähoitoyksikköä**, mikäli päiväkotihoitoa järjestetään nykyrakenteen mukaisesti.
- Oppilasmäärän kokonaislisäys vuoteen 2030 tarkoittaa, että Tampereen kaupunkiseudulla tarvitaan n. 13-15 kpl 500 oppilaan **koulua** lisää.
- Lasten ja vanhusväestön voimakas kasvu lisäävät suuresti myös perusterveydenhuollon kysyntää ja aiheuttavat laskennallisesti noin 5 uuden **terveysaseman** tarpeen 2030 mennessä.
- Investointien yhteissuunnittelu tarpeen!

Hyvinvointipalvelujen kustannukset, milj.euroa

	Hyvinvointipalveluiden investointimenot	Osuus hyvinvointipalvelujen investointimenoista
Kangasala	67,5	16%
Lempäälä	28,3	6, %
Nokia	24,1	6 %
Orivesi	3,0	1 %
Pirkkala	22,8	6 %
Tampere	230,4	53 %
Vesilahti	8,4	2 %
Ylöjärvi	51,6	12 %
Yhteensä	432 milj.€	

Viherverkko ja maisema ovat arvo ja kilpailutekijä.

Kuva: Vallas

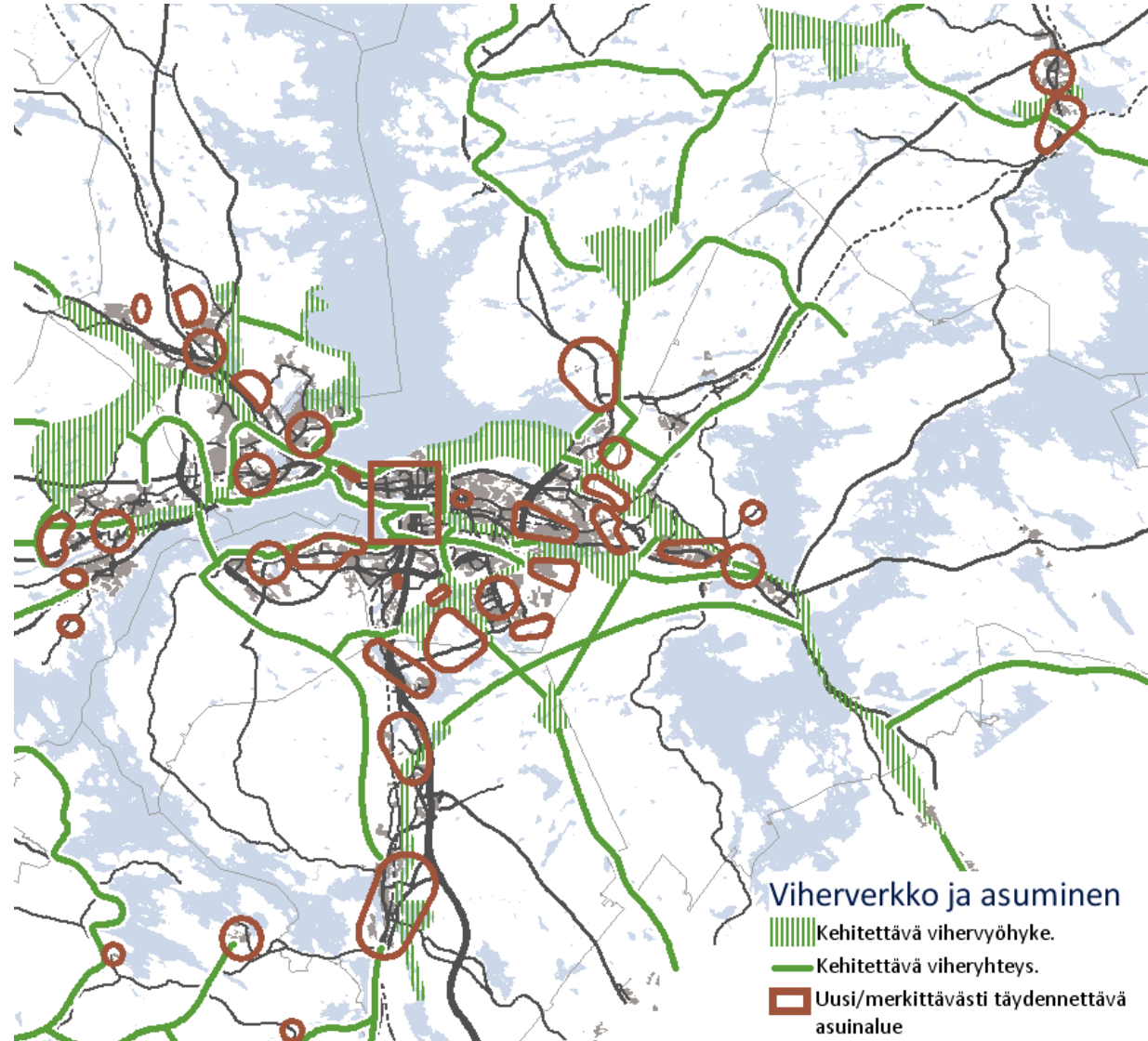

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

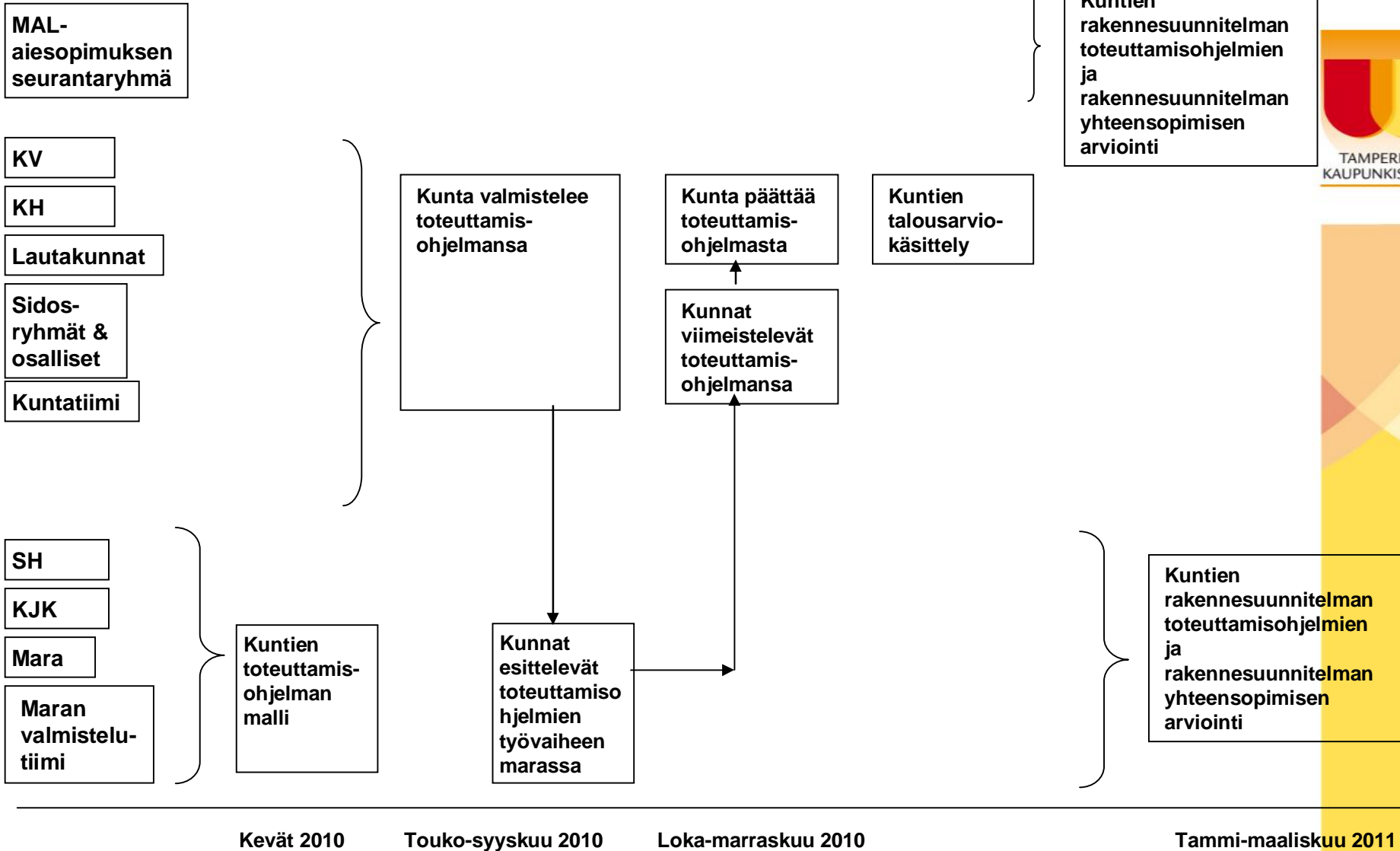

Viherverkko

- Maisema-rakenteellisesti, ekologisesti ja virkistysellisesti arvokkaat alueet
- Kehitettävät viheryhteydet, jotka yhdistävät seudullisesti merkittäviä vihervyöhykkeitä

Kuntien rakennesuunnitelman 1. toteuttamisohjelman prosessi 2010-2011

Kuntatiimi = rakennesuunnitelman toteuttamisohjelmaryhmä kunnassa

Kuntien rakennesuunnitelman toteuttamisohjelma 2011-2020

Asunto-ohjelma 2011-2013 Sisällysluettelo

1. Ohjelman tarkoitus
2. Lähtökohdat ja tavoitteet (strategiatausta)
3. Maankäytön toteuttamisohjelma
4. Palveluverkkosuunnitelma
5. Asunto-ohjelma 2011-2013
6. Liikennejärjestelmän toteuttaminen
7. Energiatehokkuus ja ilmastostrategia
8. Kulttuuriympäristöt ja luonnonympäristö
9. Investointitarve
10. Strategioiden toteutumisen seudullinen seuranta, rinnan MAL-sopimuksen seurannan kanssa

Taulukot mm. tontinluovutusohjelmat

Sovitaan yhteisesti konkreettisista asioista: näkyvää tulosta nopeasti

- Keskinäinen sitominen:
 - Kehys haluaa: yhteisvastuu asuntotuotannosta, kasvusta, palvelutuotannon kustannuskuormasta, kauppa keskustoihin ja Tampereen keskustan kehittäminen
 - Keskus haluaa: isomman osan kasvusta, sosiaalisesti tasapainoisemman kaupunkiseudun, ratikkaratkaisulle kehyyksen hyväksynnän
- Yhteinen neuvotteluyhteys valtion suuntaan
- Kuntien yhteinen tahtotila maakuntakaavoitukselle
- Keskuskaupungilta tuki asuntotoimen asioissa
- Yhteinen joukkoliikennematkaisu ja jkl-organisaatio
- Yhteinen sitoutuminen kansalliseen edelläkävijyyteen ilmastonmuutoksen hillinnässä
- Seudun yhteiset periaatteet maapolitiikassa ja hajarakentamisen hallinnassa: kuntapäätöksille seudun tuki

Seuraavat työvaiheet

- Hyväksytty seutuhallituksessa 24.3.2010
- Päätöksenteko kunnissa käynnissä
- Jatkoksi kuntakohtaiset toteuttamishjelmat ja seurantajärjestelmä 2010 loppuun mennessä
- Aiesopimus valtion kanssa aluksi 2012 asti, sopimusesitys 6/2010, päätöksenteko kunnissa syksyllä.

Kuva: Vallas

Kiitos.

www.tampereenseutu.fi

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä